

ICOMOS

Verslag secretaris over boekjaar 2018 en de afgelopen maanden lopende jaar 2019

Evenals vorig jaar kan zonder meer gesteld worden, dat grosso modo ICOMOS Nederland stabiel is: het aantal leden en ook het aantal jonge leden – "Emerging Professionals" – is opnieuw toegenomen. In het Financieel Verslag wordt dit ook duidelijk. Toch moet de kanttekening worden geplaatst, dat er wel enig verloop is, speciaal ook onder de jongere leden. Wij monitoren dat en willen op de bevindingen inspelen. Het bestuur zet dan ook in op het versterken van de relatie met de leden. Dat gebeurt op een aantal fronten: om te beginnen zijn er twee werkgroepen toegevoegd, ieder met de focus op een thema dat door de leden relevant wordt geacht: 'Gedeeld Cultureel Erfgoed', respectievelijk 'Erfgoed & Toerisme'. Beide hebben inmiddels een Position Paper geproduceerd (dat bij de jaarstukken is gevoegd) en deze activiteiten worden nu verder uitgerold. Een belangrijk aspect daarbij is, dat zowel 'Emerging Professionals' als 'Senior Expert Members' hierbij worden betrokken. Op deze wijze verwachten wij, dat een nieuwe generatie leden ervaring kan op doen, terwijl de kennis van de senioren onder ons wordt ingezet en over gedragen.

Wellicht de belangrijkste activiteit van ons National Committee in het afgelopen boekjaar, was de conferentie 'Heritage, Tourism and Storytelling' afgelopen november in Middelburg. Deze goedbezochte conferentie, tevens gezamenlijke bijeenkomst met onze Vlaams-Brusselse collegae, stond geheel in het teken van 'Erfgoed & Toerisme'.

Indertijd zijn wij begonnen met een ledenenquête om zicht te krijgen op de interesses en expertise van leden. Het bestuur vindt het belangrijk hierin gestructureerd inzicht te hebben en dat heeft geleid tot de opzet van een ledendatabase, waarin deze gegevens eenvoudig kunnen worden verwerkt. Inmiddels is deze een feit. Daarbij is aansluiting gezocht met de ledendatabase van het ICOMOS International Secretariate. De opzet is echter zodanig, dat aanvullende onderwerpen, die wij in Nederland belangrijk vinden, eenvoudig kunnen worden toegevoegd. Momenteel worden de al aanwezige gegevens in het nieuwe bestand ingevoerd. In de komende maanden zullen wij u die toesturen, zodat u uw eigen gegevens kan controleren en aanvullen. Vanzelfsprekend hebben wij rekening gehouden met de privacywetgeving: op uw eerste verzoek en tevens bij beëindiging van lidmaatschap worden de gegevens verwijderd. Nieuwe leden worden voortaan verzocht hun interesse- en expertisegebieden in te vullen, maar bovendien zullen wij de bestaande leden jaarlijks vragen hun gegevens aan te vullen en up-to-date te houden. Dit is een continu proces.

Op basis van de nieuwe ledendatabase, kan het secretariaat, desgewenst, de voor het bewuste lid interessante informatie efficiënt door sturen. Het secretariaat ontvangt regelmatig verzoeken van het internationaal secretariaat, oproepen voor presentaties op relevante conferenties, aankondigingen van conferenties in binnen- en buitenland, verzoeken voor expertise enzovoorts. Hiermee kunnen wij dan veel effectiever omgaan. Zo verwachten wij ook meer leden te kunnen koppelen aan ISCs. Dit staat of valt bij de accuratesse waarmee de leden hun gegevens bijhouden en wij doen dan ook een oproep aan u allen deze echt up-to-date te houden.

Vorig jaar noemde wij u al de uitkomst van de toenmalige ledenenquête. De belangrijkste vijf onderwerpen, lijken te zijn (in deze volgorde): 1. gedeeld cultureel erfgoed; 2. werelderfgoed; 3. toerisme & erfgoed; (gedeelde plaats met) 4. cultural

landscapes en 5. water & erfgoed. Gezien de belangrijk plek, die Werelderfgoed binnen de activiteiten van ICOMOS inneemt, meenden wij, er verstandig aan te doen ons bestuur uit te bereiden met een nieuw lid, wiens expertisegebied specifiek op dit terrein ligt. Wij zijn daarom bijzonder ingenomen met het feit Carole Westrik hiertoe bereid te hebben gevonden.

De focuswerkgroep Water & Erfgoed heeft tijdens de GA in Delhi de eerste stappen gezet in de richting van de vorming van een ISC. In samenwerking met het Centre for Global Heritage & Development heeft de werkgroep een secretariaat opgezet. In het boekjaar hebben Diederik Six en/of Henk van Schaik deelgenomen aan de International Conference 'Water and Spirituality' in Brazilia (januari; presentatie), de Ramsar Conventie in Vilm (Duitsland; maart; presentatie), 'Water disasters and Heritage' in Berlijn bij het Duitse Ministerie van Buitenlandse Zaken (oktober; presentatie) en de Water Conference Brasilia 2018 van het World Water Council (8th World Water Forum, november); Daarbij heeft Diederik, als onze gezand voor Water & Erfgoed ook het Water & Heritage Awareness schildje uitgereikt. Tevens vonden in Taipei drie voorbereidende bijeenkomsten plaats voor de afgelopen mei in Chiayi (Taiwan) gehouden International Conference 'Water as Heritage', waarbij de basis werd gelegd voor de opzet van het ISC, dat volgend jaar op de GA in Sydney zijn beslag moet krijgen en bij de daaropvolgende GA in 2023 naar verwacht uiteindelijk een volledige ISC-status zal krijgen. Zo lang blijft het formeel nog onder de vleugels van ons National Committee en binnen het bestuur zal ondergetekende (Jurn Buisman) hiervoor verantwoordelijk blijven. In het afgelopen halfjaar werd overigens deelgenomen aan de 'Workshop on Water under Convention of Landscapes' van de Raad van Europa (Sevilla, maart) en de UNESCO International Water Conference (Parijs, mei). Ook de jaarvergadering en conferentie van ISC Cultural Landscapes ruim een week geleden in Dublin, waar ondergetekende aan deelnam als voting member Netherlands, stond voor een belangrijk deel in het teken van Water & Erfgoed.

Andere conferenties, waaraan bestuursleden hebben deelgenomen in het afgelopen boekjaar zijn: de ICOMOS Meeting 'Global Case Study Project on Reconstruction' (januari, Charenton-le-Pont), de ISC Annual Meeting ICIP 'Critical Issues on heritage interpretation and sustainable tourism' (oktober, Florence), de IEC Annual Meeting ICAHM 'Discover Sicily's Argimusco – a Holistic Approach to Heritage Management in Montalbano Elicona (oktober, ook Italië). Onze Emerging Professional Ilaria Rosetti bezocht de Annual Assembly in Buenos Aires en vertegenwoordigde Nederland bij de ADCOM. Verder bezocht Gerco Meijer de jaarvergadering en conferentie van ISC ICOFORT in Hikone (Japan). Hoe actief andere leden zijn in ISCs is op dit moment nog onduidelijk, maar wij verwachten dat de nieuwe ledendatabase dat inzichtelijk gaat maken. Opgemerkt moet worden, dat ICOMOS International actief accenten legt bij de thema's Climate Change, Sustainable Development Goals, Heritage@Risk/Alert en Heritage Impact Assessment. Wij zullen dit uiteraard meenemen in de ledendatabase.

Binnen ICOMOS Internationaal is inmiddels ook de roep naar meer transparantie gehoord. Bij de ALV vorig jaar gaven wij dit punt reeds de nodige aandacht. Onze president en vicepresident zijn trouwe bezoekers van de Eurogroup bijeenkomsten (afgelopen jaar in Helsinki). Wij trekken daarbij op met onze Belgische collegae.

In het afgelopen boekjaar is ook een start gemaakt met onze nieuwsbrief. Ons nieuwe bestuurslid voor communicatie, Arne Tiemersma, is hiermee enthousiast aan de gang gegaan. Dat geldt ook voor de vernieuwing van onze website. Wij zijn er nog niet, maar de vernieuwing kunt u, als u vaker naar de website gaat, stapsgewijs zien vorderen. Wij verwachten hiermee ook de zichtbaarheid van ICOMOS voor relevante partijen in het veld te verbeteren, immers de website is ons visitekaartje. In de toekomst zal een actieve benadering essentieel zijn. De geleidelijk op gang komende samenwerking met onze Vlaamse collegae is daarvoor eveneens van belang.

Een opmerkelijk fenomeen, dat afgelopen boekjaar lijkt te zijn begonnen, is dat wij steeds vaker lidmaatschapsverzoeken ontvangen van mensen, die niet uit de erfgoedsector komen. De achtergrond daarvan kan zijn, dat zo iemand onze organisatie door lid te worden wil steunen, of interesse heeft in erfgoedthema's, of vanuit een andere achtergrond betrokken is geraakt bij erfgoed. De statuten bieden in art. 5.1. sub c. de mogelijkheid om een separate categorie van ondersteunende geassocieerden te introduceren. Dit zijn geen leden, zij hebben geen stemrecht, ontvangen geen ledenkaart, komen niet in aanmerking voor deelname aan ISCs of andere activiteiten, zoals reviews van werelderfgoednominaties, en wij dragen niet voor hen af aan ICOMOS Internationaal. Onze Vlaamse collegae hebben al een paar jaar geleden deze categorie geïntroduceerd, onder meer om instroom van jongere leden te stimuleren. Ook in ICOMOS Australië is goede ervaring hiermee opgedaan. Wij achten dit een goede mogelijkheid, temeer om daarmee onze basis te verbreden. Het voorstel daartoe, op basis van de voorbeelden van ICOMOS Australië en onze zuiderburen, is bij het volgende punt van deze ALV geagendeerd.

De toegenomen vraag zich bij ICOMOS aan te sluiten is wellicht te danken aan de lezingen, die de ICOMOS Lezingencommissie met veel succes vrijwel het hele jaar door maandelijks organiseert bij DutchCulture aan de Herengracht. Deze zijn ook aantrekkelijk voor mensen, die in aanverwante sectoren actief zijn, dan wel uit interesse (niet-professioneel) naar deze bijeenkomsten komen. Dit vormt een belangrijk uithangbord voor onze organisatie.

Last-but-not-least is het bestuur, conform reeds tijdens de afgelopen ALV besproken, actief bezig met de voorbereidingen voor de bestuurlijke overgang in 2020, wanneer drie bestuursleden, waaronder het presidium, aftreden en niet herbenoembaar zijn.

Jurn Buisman, alg. secretaris
Heerde, 23 juni 2019